

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmai István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, fé évre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Ünnep után.

— márc. 16.

Hagyományos, szent kegye-
llettel és hazafias lelkesedéssel
ünnepelte meg városunk közön-
sége a nemzeti ujjáébredés nagy
évfordulóját: március 15-ikét.

A nagy nemzeti ünnepet kül-
sőleg alig jelezte ugyan néhány
nemzeti lobogó, de a hazafias
közönség szívében ott lüktetett
az igaz érzelem, a lelkesedés
hevitő lángja, mely az ötvenhat
esztendő előtti eseményeket va-
rázsolta elébünk.

Ötvenhat esztendő előtt kelt
fel a szabadság napja, mely örök
időkön keresztül beragyogja ara-
nyos sugarával ennek a mi vér-
rel áztatott földünknek minden
rögét. Végigszárgulodott a népek
millióinak lelkén a szabadság cso-
dátkeltő lehellete s nyomában
karddal és fegyverrel a kézben,
— talpra állott minden magyar ...
Igy született meg, így nőtt ki a
hazaszeretet érzetéből a szabad-
ság, egyenlőség és testvériség.

Ennek emlékét ünnepelte meg
Sátoralja-Ujhely város és a vár-
megye közönsége március 15-én.
Az egyes ünnepségek lefo-
lyásáról a következő részletes
tudósításaink számolnak be:

Sátoralja-Ujhely város hazafias kö-
zönsége a nemzeti ujjáébredés ötven-
hatodik évfordulóját lelkes ünnepsé-
gekkel ülte meg.

A helybeli róm. kath. főgymná-
zium hazafias ünnepségéről már mult
számunk számolt be, a nagy nap év-
fordulójának emlékére rendezett többi
ünnepségek lefolyásáról szóló tudósi-
tást a következőkben adjuk:

A ZEMPLEN TÁRCAJA.

Egy művész hátrahagyott iratai-
ból.

A „Zemplén” számára írta: Wihs Béla.

Szelid, csendes természetű em-
bernek ismer mindenki, tudják ró-
lam, hogy egy féregnek sem ártok,
egy haragosom sincs s én sem érzek
ellenkezőleg túlnagy szeretetet táplá-
lok minden embertársam iránt, de
legkivált a szép nemet kedvelem.
Azt is tudják, hogy anyagi gondok
sem gyötrenek. Csodálatos, megfajt-
hatatlan rejtélynek tartják tehát:
miért maradtam ilyen körülmények
között agglégénys s miért vagyok az
agglégénység intézményének olyan
csökönys hive?

Nem akarom, hogy holmi mű-
vészszerzőnek tartsák e cselekedete-
met, amelynek semmi elfogadható,
komoly alapja nincs, ezért igazolom
hát magam és elmondom azon oka-
kat, amelyek e jól megfontolt szán-
dékomban melletti erős kitarásra kész-
tettek.

Bevallom, hogy nagy embersze-
retetem dacára gyűlölök. Igen, gyű-
lölök. Gyűlölöm a legnagyobb gyűlö-

A nagy nap estéjén mintegy szá-
zan a Bock-vendéglő éttermében gyűl-
tek össze társasvacsorára. Ott volt
kerületünk országgyűlési képviselője,
Dókus Ernő is, azonkívül tisztviselő,
iparosok s a polgárság minden
rétegéből vegyesen. A banket kedé-
lyes hangulatban és folyton fokozódó
lelkesedés mellett folyt le s éjfélig
tartotta együtt a nagy társaságot.
Kevésell a vacsora kezdete után dr.
Reichard Salamon állott fel és min-
den jelen volt elragadó, magas szár-
nyalású, eszme-gazdag ünnepi beszé-
det tartott, melyet kiváló tartalma-
nál fogva teljes egészében a követke-
zőkben adunk:

Tisztelt Uraim!

A mai nap történelmi jelentősé-
gét méltatni, a nagy napok emléke-
zetét feltámasztani, nem vállalkozom,
ezt igen jól ismerik s az meghaladja
erőmet; csak néhány észrevételre szor-
itkozom.

Csak még egy héttel ezelőtt is
elszorult lélekzettel tekintettünk ez
év március 15-ike elé, mert remeg-
tünk a testvérharc kimenetelétől; pe-
dig már-már összehent a két tábor!
Egyik tábor újra vizsgálta:
„Fojtó szél lehellete száll felénk Nyu-
gat felől.” A másik visszavágott: „On
fia vágta sebé.” Egyiknek esatakiál-
tása: „Engedni ott, hol engedés ön-
gyilkosság” a másiké: „Koekázthatni
ott, hol arra szükség nem kényszerít,
bűn volna a nemzet ellen” és e vi-
szály két részre, két ellenfélre szakítá
az egész nemzetet, úgy, hogy a ké-
tes jövő fölötti aggodás fogta el a
legtöbbeket.

A jobbik is csak hitőkből, a nem-
zet multjából és nagyjainak tanításá-
ból merítették vigaszt a jelenre és
reményt a jövőre, mert teljesen úgy
látszott, hogy feledésbe ment a ne-
mesebb, a jobbik lecke: jobban sze-
retni a hazát, mint gyűlölni az el-
lenfeleket.

Azonban, hála a Magyarok Iste-
nének, az utolsó pillanatban a test-
vér testvére ismert és győzött a hon-

llettel az emberiség egyik válfaját, az
ugynevezett „kedves mamákat.”

Nem csodálom, hogy rejtélynek
tartják az én agglégénységemet, mert
nem vehették észre e legyőzhetetlen
ellenszenvemet, nem, mert sohasem
láttak a „mamák” társaságában. Ke-
rültem őket s a velük való érintke-
zést minden alkalommal, olyan na-
gyon irtóztam tőlük.

Ők voltak minden boldog percem
megrontói, sóhajaim okozói, könyeim
fakasztói, légváram lerombolói, ál-
maim rémei, ők voltak az életem át-
kai mindig és mindig csak a „ma-
mák”, ők szereztek nekem a bűt,
keservet és a kint.

Kimondhatatlan keserűség fog el,
a torkom összeszorul, az izmaim meg-
acélosodnak, ha a „mamákra” gon-
dolkodok. Olyan dühbe gurulok ilyenkor,
hogy szeretném összeroppantani az
egész világot, csupán azért, hogy a
mamák is benne vesszenek.

Eh! minek is születtek a mamák?
Micsoda boldog életet élénék, én Iste-
nemem, ha a „mamák” nem lennének.

En azt hiszem, hogy a paradí-
csom is csak azért volt olyan élvez-
zetes, mert Évának nem volt „ma-
mája” s csak akkor fordult rosszra az
emberiség sorsa, amikor az első
„mama” megteremtődött.

szeretet. Hiszem, hogy e békülésben
neked is van részed Március Idusa.
Ezen lélekemelő esemény is megerő-
sít abbéli hitünkben, hogy jönni fog,
mert jönni kell ama jobb kornak
hazánkra is, mely után buzgó imád-
ság epedez százezrek ajakán.

De a jobb kor profétáinak ígérete
szerint csak akkor jön: „Ha az elha-
gyott anya fiai állandóan hallgatnak
közös édes anyjuk hívó szózatára s
nemesak már akkor, mikor kiapadnak
hív könnyei, mert szent igazság,
hogy hont nagygyá csak fiai szent
akarattja tehet.”

Uraim! Mi, kik ma itt egybese-
reglettünk, rendületlenül hiszünk e
jobb kor eljövételében, hiszünk és
valljuk, hogy oda az az ut, az az
irány vezet, mely a haza minden fiá-
nak egyéni, családi, hitéleti szent tö-
rekvéseit megvalósítani, megoltal-
mazni tekinteli feladatának, mely
semmi meglevő hasznosat lerombolni,
vagy korlátozni nem akar, hanem
azon javak fentartására és teremtésére
hív fel, melyek csak valamenyünk
közremunkálása mellett érhetők el
biztosan s mely javak mindnyájunk-
nak legmagasabb életfeladatukat ké-
pezik: a haza közjólétét; ez az ut a
szó legnemesebb értelmében vett ha-
ladás útja, az az ut, melyet a nem-
zet egész történelme, a mai szent nap
égg napként világosan megjelöl, de
melyet szavam csak halványan ké-
pes eszetelni, egyszóval a magyar
szabadság útja.

Uraim! Engedjék meg, hogy
arra hívjam fel önöket: ürítsünk po-
harat arra, hogy örökké éljen a ma-
gyar szabadság.

A kitűnő szónokot az általános
tetszéssel fogadott ünnepi beszéd be-
fejezése után zajosan megtapsolták és
éljeneztek.

Utána id. Meczner Gyula tartott
hatásos beszédet, melyben a politikai
helyzetéről is szólva, az országgyűlés
egyik jelenlevő tagjára, Dókus Er-
nőre üritette poharát. Általános figye-

De nem fejtetem egész tárgyi-
lagosan mindazon okokat, melyek e
vak gyűlöletet kellették bennem, mert
ha matuzsálemi kort érnék is el és
addig nyujtanám e sok szó soro-
zatát, akkor sem fogynék ki a pana-
szaimból és a végén mégis csak azt
mondhatnám: kérem még semmit
sem mondtam, csak most kezdem.
Erről tehát lemondok, a képte-
lenségbe nem kapok, hanem csak
egy-két epizódot írok le önöknek,
azokat, amelyeknek legtöbb részük
volt az én agglégénységem megte-
remtésében; s ha nyugodtan végig
hallgattak, hiszem, hogy ez is meg-
győzi önöket és teljesen indokoltnak
fogják találni e szörnyű elkeseredé-
semet.

Tudvalevő dolog, hogy az ember
lelke ifju korában a legfogékonyabb.
Azok az impresziók, amelyek akkor
nagy hatással voltak rá, késő vénsé-
gig kísérik. Az én ifjúkori legélén-
kebb impreszióm az volt, hogy a
„mamák” a legfelelősebb terem-
ményei az Istennek ...

Erettségi vizsgám előtt állottam
épen, a férfiúi önérettem már teljes
mértékben ki volt fejlődve, amikor
megismerkedtem a felsőbb leányis-
kola csillagával: Aranyosi Magdussal.
Csillagnak neveztük általánosan, de

lemmel hallgatott szónoklatát lelkes
taps és éljenzés követte.

Azután jeles fiatal poétánk, Far-
kas Andor szavalta el a tőle meg-
szokott költői hévvel és mély érzés-
sel saját alkalmi költeményét, melyet
a következőkben adunk:

Háromszáz évig vártuk szomjuhozva,
Hogy szétlővelli izzó sugarát
S világot vet a felleg-terhes éjbe,
Hogy hajnalának lassuk bitorát.
A honfi-szívnek minden dobbanása
Csak érte volt, azért a szent napért!
Lesz-e idő, mikor ezrek szívében
Egy vágy ébred fel: halmi a honért!?

S ütött az óra ... Szózatok dörögtek:
— A sötétség térjen kriptáiba!
Szabadság napja lángol fenn az égen,
Le a bilincsel, nem kell rabiga!
Im halljuk már a mennyeknek beszédét,
Mosolyg felénk az élet hajnala! ...
Orómrivalgás hangozzék az ajkon!
Szabad lesz újra a magyar haza!

Nincs többé bálvány! ... Keblünk Istenének
Aldozunk hát e szent, dicső napon!
Lelkünk szálljon ki siri börtönéből
S repüljön égig röppe szárnyakon!
Legyen e nap erénynek győzedelme,
Az igazaknak diadalt adó.
Az isten-arcot viselőik sorában
Ne győzzön más, mint a nemes, a jó! ...

... S hogy elhangzott a szent harc riadója,
A föld látott-e több ilyen csodát?
Titánok keltek mindenik rögéből
S megalkoták a hősök táborát.
A büszke Caesar vére földre omlott,
Harcolni láttuk Róma Brutusát
S láttuk népének lántörő csatáját,
A nagyszerű, az isteni tusát!

Az volt a harc! ... Az ó-világ csodáit
Láttuk feltűnni szemünk előtt;
Bősz tengerár lett a maroknyi népből,
Nevének hire percről-perce nőtt!
Megrázkódott ... s mintegy varázsütésre
Felé fordult a nagy világ szeme!
Nézték, csodálták, mint áll rendületlen,
Mikor az armány támad ellene!

S ha elbukott, — bálmulva emlegették:
Száz győzelemnél szebb volt e bukás!
S várták szorongva, hogy mikor jön ismét
Az igazibb, az új feltámadás!
S a nagy napot, melyen a csillag-tábor
A földre hullott s eltűnt nyomtalan,
Ajukra vették lelkes himnuszokiban
S dicsőségéről zengtek untalan!

meg is érdemelte, csakugyan az volt,
mert csak úgy ragyogott az egész
leányiskola fölött.

Valamennyi osztálytársammal
egyetemben én is úgy találtam, hogy
Magdus sokkal kedvesebb, sokkal
bájosabb, sokkal elragadóbb, mint a
többi leány, s azt hiszem ez elég ok
volt arra, hogy én is a küzdők között
álljak.

A Magdus hatása alatt megal-
kotta fantáziám az ideált, akihez az
egész életemet kötni fogom. S mi sem
természetesebb, hogy az én vágyteli
lelkem által megfestett ideál minden
szépsége és nemes tőkéje, sőt erény
számba menő hibái is, épen a meg-
kivánt mértékben meg voltak Mag-
dusban is.

A sors különös rendelkezését láttam
abban, hogy az én ideálom ilyen tö-
kéletes megszemélyesülésben kerül
elém a Magdus képviselésében.

A felsőbb hatalmak akaratának
sohasem szegülök ellene, vakon kö-
vetem a megfajthatatlan erők rende-
léseit; ez előtt is így cselekedtem.

Követtem a végzet által utamba
állított ideálomat. Rövid idő alatt
állandó lovagjául szegődtem; a vélet-
len, a végzet emez ikertestvére min-
dig oda vitt, ahol ő volt.

(Folyt. köv.)

Oh szent, dicső nap! . . . Európa népe
Csak egyszer látta ragyogását
S szemléte kéjjel, hogy az alvó kráter
Mily egyszerű, ha ismét lángot ad:
Oh, de a nemzet, melynek visszaadta
Vesztett hazáját, földi édenét,
Oh, az a nemzet most is általérzi
Küzdelmeinek lángoló hevét!

Ahányszor jössz az ébredő tavasszal,
A honfi lelke csúcsaira száll
S mint a pacsirta — zengi el imáját
A népszabadság szent oltárinál.
Mert érz mélyen, hogy mi vagy te nekünk
Hogy nincs nekünk meg egy ily ünnepünk,
— Mi a virágnak harmat és verőfény,
Március napja, az vagy te nekünk!

Oh, légy velünk sugárzó szellemeddel,
Lobogtasd fennen hármad csillagod!
E hármad csillag drága a magyarnak,
Mert hű tüzeiben idvesség ragyog!
Egyenlőség! Testvérség! Szabadság!
E három szó volt akkor jelszavaink
S izzó betűkkel lobogónkra írtuk:
E három szóért szívesen halunk! . . .

S meghaltunk értök . . . S meg fogunk ezerszer
S ki szolgaként a portba omlánk:
Métatlan az a mi dicső nevünkre,
Helőtök fattya! Törpe ivadék!
Magyar nem az, ki kérkedik nevével,
Vagy ki szokásból velünk ünnepel,
Magyar csak az, kit égő honszerelme,
Szabadság napja! Hozzad feleml!

A kitűnő szavalót zajosan meg-
tapsolták és hosszasan éljenezték.

Talpraesetten, lelkesen szónokolt
még *Barthos József*, aki a márciusi
események nagy alakjáról, Kossuth
Lajosról emlékezett meg.

Beszélt még *Adám Antal* könyv-
kötő is.

Az ünnepi hangulatot nagyban
emelte *Lukács Károly* zenéje is,
melynek hangjai mellett minden je-
lenn volt képzelete visszazúgott abba a
korba, mikor még karddal szerezték
meg és a honfiszur kiontott vérével
szentelték meg azt az ünnepet, melyet
a magyar nemzet március 15-én
ünnepel.

Bock Imrét a teljes meglege-
desre felszolgált jóízű ételekért és
italokért elismerés illeti. *Já.*

A szabadság nagy ünnepének
estéjén a sátoraljaujhelyi független-
ségi kör is bankett estélyével áldo-
zott az emlékezett oltárin. Számos
felkészítő hangzott el, de a hang-
ulat az előző évek bizalommal, lelkesed-
déssel teli magasztalára emelkedni nem
tudott. Nemesak a csekélyebb számú
közönség részvétele miatt volt ez
konstatálható, — mert lelkesedés volt
ezen az estélyen is — de tagadha-
talan, hogy a *Pekéry Gyula* el-
nök megnyitó szavai után tisztozott
Matolay Etele, ugyisintén *dr. Friedl*
Lajos, *Buza Barna*, *Némethy Berta*
tan határos dikiói a politikai hely-
zet váratlan fordulatától még eléggé
fel nem ocsudott „felséges” népet
meghatni, fellelkesíteni nem tudták,
sőt a Petur banként kesergő *Buza* sza-
vai csak azt erősítették, hogy hiába
a nagy, szép s szent felbuzdulás, a
szabadság csak illúzió s frázis marad.
Elmés tisztozokban azért nem volt
hiány.

Szemere Emil, *Izsépy István*,
Schön József, *Fuchs Jenő*, *Hericz*
Sándor is szónokoltak.

A független polgárok estélye 12
órákor ért véget. *Kovácsics* vendég-
lős a lakoma rendezése körül a köz-
elismerést kiérdemelte. *Z.*

Nagy és lelkes ünnep színhelye
volt a „Magyar Király” szálloda ét-
terme is, mely a nemzeti ünnep esté-
lyén zsufolóság megtelt hazafias ér-
zésű közönséggel. Nők is voltak a
társasvárosán. Itt *Ruttkai Mór* mű-
helyfőnökkel együtt a helybeli gyár-
telepi dal-, zene- és önképző-kör áldo-
zott március 15-ike emlékének.

A lelkes hangulatban ünneplő
közönségnek a gyártelepi zenekar
játszott. Mint a többi helyeken, itt
is sok szép pohárköszöntő hangzott
el. *Balog Gyula* gyári munkás egy
alkalmi költeményt szavalt, *Politzer*
Lajos mérnök március 15-ét méltató

beszédet tartott, melyet *Fodor Károly*
gyári esztergályos szavallata követett.
Azután *Hajnal Dezső* és *Saltzberger*
Samu mérnökök mondtak általános
tetszéssel fogadott szónoklatokat.

Közben a gyári dalárda énekelt
hazafias dalokat *Vágó Gyula* kar-
mester vezetésével.

A felszolgált ételek és italok
minősége *Csernyiczky István* ven-
déglős jó konyháját és vendéglőjét
dicsérik.

A „Carolineum” ünnepsége. A
„Carolineum” helybeli leánynevelőin-
tézeten szintén sikerült alkalmi ün-
nepséggel áldoztak a márciusi napok
emlékének. Az ovodatermében össze-
gyűlt növendékek és az ott jelenlévő
nagy számú érdeklődő közönség előtt
Petsár Gyula intézeti hitoktató buz-
dító szavakban lelkesítette hallgatósá-
gát március tizenötödikének jelentős,
a nemzet életére nagyban kiható tör-
ténetére s magas színű álló ünnepi
beszédének minden részét feszült fi-
gyelemmel, pontról pontra fokozódó
érdeklődéssel hallgatták a jelenlévők.
Az ünnepi beszéd lelkesítő fináléjá-
nak elhangzása után a polgári iskola
alkalmi énekkara énekelt el a „Szó-
zatot”, majd *Füzesséry Ilonka* mé-
lyen átértett szavallata következett,
melyet nagy tetszéssel fogadtak. Az
énekkar szerepelt aztán egy énekszám-
mal az ünnepély műsorának negyed-
dik pontjában, mely után *Rosenberg*
Erzsike szavallata el *Buza Barna* Már-
cius 15-ére írt költeményét nagy biz-
tossággal, és azzal a tőle megszokott
precizitással, mely szavallatait való-
ban élvezhetővé teszi. A szavallat
után „Rákóczi ébresztő”-jét énekelt
a polgári iskola énekkara, mely után
a nagy dícséretet és elismerést érd-
emlő emlék-ünnep befejezést nyert.

Sárospatak ünnepe. Sárospatak
város és annak lelkes akadémiai hall-
gatósága — mint kiküldött tudosi-
tónk jelenti — az ősi város és ősi
főiskola tradícióihoz méltóan ünne-
pelte meg Március tizenötödikének
emlékezetes évfordulóját. Március ti-
zenötödikén az előadások az iskolák-
ban szüneteltek, a város lobogódszibe
öltözött, s valóban ünnepi hangulat
uralta az utcákat. Attilába, diszma-
gyarba öltözött akadémiai hallgató-
kat lehetett látni nemzetiszínű ko-
kárdákkal s az utcákon az ünnepi
hangulathoz méltóan hullámozott az
ünneplő diáksereg és közönség. Dél-
előtt az ev. ref. templomban fényes
istentisztelet volt, azonban a március
15-iki ünnepség tulajdonképpen délután
fél 3 órákor lett megtartva az aka-
demia épületének nagytermében a
rendkívül nagyszámú jelenlévő kö-
zönség jelenlétében. Különösen fel-
tűnt az, hogy Ujhelyből nagyon so-
kan voltak jelen az ünnepségen,
melyen a március 15-ikét méltató
ünnepi-beszédet *Dr. Mitrovics Gyula*
főiskolai tanár mondtotta a közönség
zajos tetszése közepette. Egyébként
a hazafias ünnepély műsora nagyon
bő tárgysorozatú volt s kiváló pont-
jai *Medgyaszay Pál* ünnepi ódájának
Batta Miklós által való elszavalása,
Novák Sándor főiskolai tanár egyik
zeneszerzeményének előadása, vala-
mint *Váró Zoltán* és *Simon József*
tárogató kettőse voltak. Azonkívül
szerepelt a főiskolai zenekar a Sza-
badságharcinduló előadásával, vala-
mint a főiskolai énekkar *Hubert „Hon-
védek csatadalá”*-nak emléklésével.
László Károly gymn. tan. pedig igen
nagy hatással szavalt el egy alkalmi

költeményt. A lélekemelő, hazafias
ünnepség, mely az akadémia tanári
karának, valamint az ifjuságnak igaz
és őszinte dícséretére válik közel két
órai időtartamra húzódott ki. Este a
város háza nagytermében az ifjuság
fényes bált tartott, mely *Jónás Jan-
esi* muzsikája mellett egészen a haj-
nali órákra húzódott ki. A bálon
Sátoraljaujhelyből és a közel vidékről
számosan vettek részt. Március 15-én
dél előtt a sárospataki áll. tanítóké-
pezde ifjusága is rendezett ünne-
pélyt. —1.

Szerencsen a polgári olvasókö-
r, a szerencsi ált. ipartestülettel kar-
öltve, fáklás-menettel ünnepelte meg
a szabadság ünnepét. A dícső nap
estélyén 6 órákor nagyszabású fáklás-
müsort indult meg a város háza
udvaráról s végig járva a főutcát,
visszatért a „Magyar Király” szálloda
elő. Maga az ünnepély a következő
műsor szerint folyt le: 1. Hymnusz.
Énekli a szerencsi dalárda. 2. Ün-
nepi beszéd. Tartja *Kubasek János*.
3. Talpra magyar. Szavalja *Krupicer*
Jenő. 4. Talpra magyar. Énekli a sze-
rencsi dalárda. 5. A rab. Szavalja *dr.*
Sárvári Ferenc. 6. Szózat. Énekli a
szerencsi dalárda. Az ünnepély után
társas-vaosora volt a Magyar Király
szállodában, hol a nap jelentőségét
méltató, számos felkészítő hangzott
el s a társasvárosán jelen volt díszes
és előkelő közönség a késő órákig
volt együtt. Az esti fáklásmenet
valóban impozáns volt. A város —
mint tudósítónk írja — az emléknep
alkalmából fel volt lobogózza és sok
helyen kivilágítva. —z.

Nagy-Mihályban Március idusát,
mint minden évben az idén is a nagy
naphoz méltóan ünnepelte meg Nagy-
Mihály város hazafias közönsége.
Délután 4 órákor az ifjusági-egyesü-
let által az állami elemi iskolában
alkalmi szavallatokkal és felolvasás-
sal egybekötött ünnepély folyt le,
melyet este a Barnai szálló éttermé-
ben rendezett bankett követett. Az ün-
nepi szónok: *Gorzó Bálint* sámgoyi
gőr. kath. lelkész volt, aki mély ha-
zafiaságtól áthatott beszédet tartott.
Kivüle még *Kozlay József* pazdiesi
ág. ev. lelkész, *dr. Eperjesy Lajos*
ügyvéd, *dr. Novák István* és *Gold-
berger Ignác* ügyvédjelöltek, a pol-
gárság nevében pedig *Malatinszky*
László tartott beszédet. A Független-
ségi-Kör a Csillag szállóban külön
bankettezett, ahol *dr. Fuchs Ignác*
ügyvéd volt az ünnepi szónok, kivüle
még *Schweitzer Miksa*, *Szöllösi Sán-
dor* és *Wékli István* beszéltek. —n.

Erdőhorvátiban az ev. ref. népis-
kola növendékei f. hó 13-án, azaz
vasárnap délután tartották meg a
régis szokás szerint és az eddigieknél
fényesebben a márciusi napok em-
lékünnepét. Az iskola szépen feldi-
szített termét zsufolóság megtöltötte
az ünneplő gyermekcsereg és a falu
közönsége felekezeti külömbőség nél-
kül. Az emlékbeszédet *Gaal Endre*
ev. ref. tanító tartotta a nagy naphoz
méltóan. Beszédében utalt Isten fé-
lelemre, hazaszeretetre és a felekeze-
tek békés egyetértésére. — A „Talpra
magyart” *Ungvári Ferenc* IV. o. t.
szavallata elég szépen. A ref. iskola
növendékei szebbnél-szebb alkalmi
verseket szavaltak igen ügyesen. És
több alkalmi dalt énekelték. Az ün-
nepély kimagasló pontja volt a fehér
ruhába öltöztetett leányok és fiuk-
ból alakított néma élőkép görög-tűz-
fény mellett. — Az ünnepély végez-
tével *Sallay Sándor* ref. lelkész lel-
kes és hazafias beszéd kíséretében a
rendező tanítónak mondott köszönet
a ref. egyház nevében a szép és
hazafias ünnepély rendezéséért. — A

Hymnusz éneklésével végződött az
ünnepély. Ezután a horvát-i össze-
iskolás-gyermekek körmenetben zás-
lókkal, hazafias dalok kíséretében jár-
ták be a főbb utcákat. Az ünnepélyt
március 15-én a nagy nap 56-ik év-
fordulóján újra megismételték. —e.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Anyakönyvi személyi változá-
sok. A belügyminiszter a bodrogolaszi
anyakönyvi kerületbe *Kandó Ferenc*
segédjegyzőt, a mikóháza *Gaal Ig-
nác* segédjegyzőt, a kosaróciába pedig
Grötl György segédjegyzőt anya-
könyvvezető helyettesekké kinevezte
s őket a házassági anyakönyv veze-
tésével s a házasságkötésnél való
közreműködéssel is megbízta. A mi-
niszter egyszersmind *Hegyessy Jó-
zsefet* a mikóházi és *Grosch Rezsőt*
a kosaróci anyakönyvvezető helyet-
teli tisztségtől felmentette.

(A közigazgatási bizottság ülése.
A vármegye közigazgatási bizottsá-
gának f. hó 14-én gróf *Hadik Béla* fő-
ispán elnökle alatt tartott ülésén
tudomásul vették a gyám-pénztári sik-
kasztás vizsgálatával megbízott kül-
döttségnek jelentését, amely szerint a
vizsgálat a befejezés stádiumába jutott.
Tudomásul vették továbbá, hogy az
1882-től 1888-ig pénztárvizsgálatot
teljesítő bizottságok azon tagjainak,
akik mulasztást követtek el, ingó és
ingatlan vagyonára a kártérítési ösz-
szeg erejéig a biztosítási intézkedé-
sek a legszélesebb körben megtéte-
tek s ellenök a fegyelmi eljárás el-
rendeltetett. — A kisbredsnyicei anya-
könyvi kerület székhelye *Makócz*
községbe javasoltatott áthelyezni. A
bizottság feliratot intéz az illető
szakminiszterhez a sátoraljaujhelyi r.
k. főgyámházium újjáépítése, továbbá
az országos heti és állatfelhajtásos
vásárok alkalmával a közelvidéki
központok és Sátoraljaujhely város
között különvonatok közlekedésének
engedélyezése iránt. A bizottság to-
vábbá több felekezeti iskola részére,
ahol magyar nyelv tanítása szem-
betűnő eredményt ért el, segélyeket
szavazott meg a közművelődési alap-
ból és az adminisztrációra vonatkozó
a mult havi közigazgatási bizottsági
üléstől, március 14-éig a vármegyei
és sátoraljaujhelyi rt. város gyámha-
tóságához beérkeztek.

(A vármegyei közgyűlés —
mint értesülünk — f. hó 29-én lesz.
Az állandó választmány s a szá-
monkérészek pedig március 26-án
dél előtt ülésezik.

(A gyámügyi felebbviteli kül-
döttség f. hó 14-én d. u. 3 órákor
grf. *Hadik Béla* főispán elnökle
alatt tartott ülésében döntött azon
összes felebbezések fölött, amelyek
a mult havi közigazgatási bizottsági
üléstől, március 14-éig a vármegyei
és sátoraljaujhelyi rt. város gyámha-
tóságához beérkeztek.

(A központi választmány f. hó
21-én délelőtt 11 órákor ülést tart.
Az ülés tárgya az 1905. évre érvé-
nyes országgyűlési képviselő választói
névjegyzékek kiigazítása iránt teendő
intézkedések.

(A törvényhatósági közegész-
ségügyi bizottság — mint értesülünk
— f. hó 14-én d. u. 4 órákor *dr. Fe-
renczy Elek* elnökle alatt tartott
ülésében *dr. Simonovics Ignác* va-
rannói járásorvosot hosszas, kifogás-
talan közszolgálatára való tekintet-
tel tiszteletbeli vármegyei főorvossá
való kinevezésre hozta a főispánnal
javaslata.

(A gyümölcstermelés emelése a
hegyvidéki kirendeltség terület körén.
Kazy József, a hegyvidéki kirendelt-
ség miniszteri megbízottjának elter-
jesztésére a földmivélségügyi m. kir.
miniszter a gyümölcstermelés nép-
szerűsítése és főleg a hegyvidék vi-
szonyai között kiválóan disztlő fajok
elterjesztése végett Zemplénvármegye

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek huru-
tos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza**
után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és
jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegekint 4.— kor-ért kapható. — Figye jünk, hogy minden üveg alanti
czzéggel legyen ellátva.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Márciu
gyümöles
osztásra
3496 drb
szilvafao
nyefaultv
drb. kiü
gyümöles
legkedve
gyümöles
névszerit
monna,
vány, H
bresztó,
hrabócz,
Koskócz,
Oroszpo
lieza, Sz
Sztropk
nyáska
mólesfad
60—100
közsege
fákat a
áron k
ménybe

m. kir.
Sztropk
állásra
megyei
vost át

huszad
szos na
badság
Lajos r
beli fő
köre is
Lajos d
után d
önképz
ifj. eln
Marton
Menyh
fognak

idei sor
letén j
kon fog
rásban
renesi
15-én,
rilis 18
járásba
a bodr
27., 28
ban ap
nai já
sztrop
rannó
a gáls
és 27-
április

tékes
tatja a
tői elj
lásána
kérdés
szüksé
lenlév
20 év
lakosn
— mi
és ig
15-én
1-éig
képvís
írása
és 1 k
pedig
1—100
rületbe
érte
gyár
sz. a
261—
Roth-
lője is
sz. a.
örzést
sz. a.
kal,
sz. a.
8-ik

gyümölcstermelő községei közötti kiosztásra 3291 drb. almafaoltványt, 3496 drb. körtefaoltványt, 2068 drb. szilvafaoltványt és 981 drb. cseresznyefaoltványt, összesen tehát 9836 drb. kiültetésre alkalmas 3—4 éves gyümölcsfát engedélyezett 10 filléres legkedvezményesebb egységáron. A gyümölcsfákban részesített községek névszerint a következők: Barkó, Homonna, Homonnarokító, Horbókradvány, Hrubó, Izbugyabéla, Izbugyabresztó, Izbugyahosszmező, Izbugyabresztó, Izbugyaradvány, Jakusócz, Koskócz, Mezőlaborecz, Oroszkrajnya, Oroszporuba, Pritulyár, Repej, Volicza, Sztropkóbisztra, Sztropkóolyka, Sztropkópolea, Udva és Rudabányáska. Minthogy a 3—4 éves gyümölcsfaoltványok értéke darabonként 60—100 fillér között ingadozik, a községek az által, hogy a gyümölcsfákat a legkedvezményesebb egységáron kapták, 6775 korona kedvezményben részesültek.

HIREK.

— **Áthelyezés.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter az üresedésben levő sztropkói járási m. kir. állatorvosi állásra *Makay Miklós*, kolozsvár-megyei lellei járási m. kir. állatorvost áthelyezte.

— **Kossuth gyászünnepély.** F. hó huszadikán lesz évfordulója ama gyásznapnak, melyen a magyar szabadságharc herosi alakja: *Kossuth Lajos* meghalt. Ez alkalomból a helybeli főgymnázium Kazinezy önképzőköre is ünnepélylyel adózik Kossuth Lajos emlékének. Március 25-én délután diszgyűlést fog tartani a Kazinezy önképzőkör, melyen *Szeniczey Ödön* ifj. elnök mondja az emlékbeszédet *Marton Elek* VIII. o. t. és *Moskovitz Menyhért* VII. o. t. pedig szavalni fognak.

— **Sorozások a vármegyében.** Az ideai sorozások Zemplénavármegye területén járásoként a következő napokon fognak megtartani: a *tokaji* járásban április 6., 7. és 8-án, a *szerecsi* járásban április 12., 13., 14. és 15-én, *Sátoraljauhely* városában április 18. és 19-én, a *sátoraljauhelyi* járásban április 20., 21., 22. és 23-án, a *hodrogközi* járásban április 25., 26., 27., 28., 29. és 30-án, a *szinnai* járásban április 6., 13. és 14-én, a *homonai* járásban április 16. és 18-án, a *sztropkói* járásban április 20-án, a *varannói* járásban április 22. és 23-án, a *gálszécsi* járásban április 25., 26. és 27-én, a *nagymihályi* járásban április 28., 29. és 30-án.

— **Választók összeírása.** Az illetékes köröket már régóta foglalkoztatja az országgyűlési képviselőválasztói eljárás és a választói jog reformálásának kérdése. Hogy pedig ez a kérdés teljes megoldást nyerhessen, szükségessé vált minden, — akár jelenlévő, akár ideiglenes távollévő — 20 évnél idősebb magyar honos férfiakosnak az összeírása. Az összeírás, — mint már jeleztük — országsszerte és így Sátoraljauhelyben is f. hó 15-én vette kezdetét és április hó 1-éig tart. A város polgármestere a képviselőválasztói jogosultság összeírása tekintetében a várost 11 bel- és 1 kül-kerületre osztotta fel, még pedig első kerületbe tartoznak az 1—100 sz. házban lakók, a 2-ik kerületbe a 101—177. sz. a. lakók, beleértve a vasuti állomás és a dohánygyár is, a 3-ik kerületbe a 178—260 sz. a. lakók, a 4-ik kerületbe a 261—340. sz. a. lakók, beleértve a Roth-telek és a Malinyák volt szőlője is, az 5-ik kerületbe a 341—436. sz. a. lakók, beleértve a Veresföld-örzést, a 6-ik kerületbe a 437—500. sz. a. lakók a Csalogány-útcái házakkal, a 7-ik kerületbe az 501—579. sz. a. lakók az ungvári pincékkel, a 8-ik kerületbe az 580—640. sz. a. la-

kók, a 9-ik kerületbe a 641—745. sz. a. lakók a gyárteleppel, a 10. kerületbe 746—800. sz. a. lakók, a 11-ik kerületbe a 801—924. sz. a. lakók és a 12-ik kerületbe az összes kütelkek, (tanyák, szőlőhegyek, gyárak stb.)

— **Fogyasztási szövetkezetek alakulása.** Zemplénmegyében tudósítónk értesítése szerint a mult napokban két fogyasztási és értékesítő szövetkezet is alakult, az egyik a vitányi, a másik a golopi fogyasztási és értékesítő szövetkezet.

— **Egy kétségbeesett ember kérése.** Valóban megható levél érkezett szerkesztőségünk címére. Egy keresetképtelen 60 éves, gyógyíthatlan szivbajban szenvedő díjnok fordult hozzánk — hivatkozva az emberszeretetre — mely kiragadja őt abból a kétségbeesett helyzetből, melybe szerencsétlen sorsa juttatta. A helybeli közkórházban fektetett sok ideig s most, hogy elhagyhatta a kórházat annyival sem rendelkezik, hogy az okvetlen szükséges ruházatát beszerezze. Altalunk kéri tehát a jószívű embe- reket, akiket sorsa szárazra készít, hogy adományait, legyen az ruha, fehérnemű, vagy pénzüdomány a közkórházba *Licskó* Emil címére küldeni kegyeskedjenek. Egy szegény, sorsüldözött embert mentenének ki azzal a legnagyobb nyomból.

— **Itt vannak.** E két szó hozza most dobogásba a vadászok szívéit. Itt vannak a szalonkák, az erdők eme különlegességei. A szögke akasztott fegyver ismét fényes lesz, megélnék a esztendő, mert hiszen ki ne szeretné az elsőt elejteni. Azonban — sajnos — ez nem minden halandónak sikerül. Mint minden kora tavasszal, úgy az idén is nagy versengés folyt az első snepért, de a szerenese úgy látszik meg van elégedve kegyeltjével dr. *Löcherer* Lőrinc főorvossal, mivel mint az előző években, úgy most is ő volt a szerenés, aki az elsőt hurokra akaszthatta.

— **Kaszinói közgyűlés.** A sátoraljauhelyi városi kaszinó 1904. évi rendes közgyűlést f. hó március hó 19-én, szombat d. u. 5 órakor a kaszinó helyiségében fogják megtartani a következő tárgysorozattal. 1. Evi jelentés. 2. Az 1903. évi pénztári számadás megvizsgálásáról szóló jelentés felolvasása s a felmentvény megadása. 3. Az 1904. évi költségvetés bemutatása és jóváhagyása. 4. Korelnök, valamint a szavazat szedő és jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása. 5. A tisztikar és a választmány megválasztása.

— **Nyilvános nyugtató.** Zólyomi Sándor, Erdőhorvátiból elköltözött s Amerikában megtelepedett honfitársunk a horvát ev. ref. templom javítási költségeire az Amerikában lakó magyarok és más vallású idegenek között gyűjtést indított, ő maga, mint munkás ember csak ünnepnapkor és esténként fáradságot nem kímélve járt az ismerősei között és a gyűjtése szép eredményre vezetett, amennyiben a fent nevezett célra 637 koroggyűjtött és át is adott az erdőhorvát ref. egyház részére. Itt e helyen nyugtázzuk és hálás köszönetet mondunk a követésre méltó szép példáért Zólyomi Sándornak, Isten áldását kívánva úgy ő reá, mint a tengeren tuli jótékony adakozó testvéreinkre. Erdőhorvát, 1904. márc. 16. Hazafias ödvözléssel: *Gaal* Endre ref. tanító.

— **Dohányzási tilalom a várótermekben és személykocsikban.** Hironymy Károly kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, hogy az összes állomási várótermekben és zárt váróhelyiségekben, továbbá ott, ahol két étterem van, azok egyikében dohányozni nem szabad. Minden vonatnál, melyhez egnél több ugyanazon osztályú kocsi van besorozva, legalább egy I., egy II., illetve egy I. és II. osztályú szakaszokkal bíró kocsi, szükséghez képest egy III. osztályú kocsi a nemdohányzók részére tartandó fenn.

Az ilyen kocsik „Nem dohányzóknak” feliratu táblákkal látandók el. Ezeknek a kocsiknak még a folyosóin is tilos a dohányzás. Szükséghez képest a többi kocsikban is fentartandó megfelelő mennyiségű szakasz nem dohányzók részére. Ha valamely vonat- hoz csak egy-egy ugyanazon osztályú kocsi van besorozva, azok mindegyikében egy-egy szakasz a nem dohányzók részére tartandó fenn. A nem dohányzóknak fentartott szakaszokat utközben még akkor sem szabad dohányzó-szakaszokká átalakítani, ha a dohányzó-szakaszokban túlszűfülés áll be. Ily esetben a dohányzók a nem dohányzó-szakaszokban helyezendők el, ahol a dohányzástól tartózkodniuk kell. Ez a rendelet 1904. évi április hó elsejével lép életbe.

— **Az ujoncozás.** Az ujoncujutalékról szóló törvényjavaslatot már letárgyalta a főrendiház s *Khuen-Hédervary* Károly gróf, Ófelsége személye körüli miniszter ma terjesztette szentesítést végett a király elé. A szentesítést holnap publikálja a hivatalos lap, amire a honvédelmi miniszter az egyes sorozó járásokhoz az ujoncozásra vonatkozó rendeletet azonnal kibocsátja.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek (vasárnap) márc. hó 27-én és (hétfőn) márc. 28-án a Juhász Jenő telkén lévő műtermőkben levételeket fognak eszközölni.

— **Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magzükségletét *Mauthner Ödön* es. és kir. udvari magkereskedésében *Budapest, Rottenbiller-utca 33.* A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágudon- ságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

SZÍNHÁZ.

„A mintaférj”*) *Valabreque* Albin e három felvonásos bohózatában kétségtelenül nagyon sok ötletesség van és sok ügyesen kiesztelt bonyodalom. Természetesen van benne nagy adag ferde dolog, ám ez az összhátást nem rongja, nem lévén szer- vi hiba. Színészeink igen egyöntetű, összevágó előadással tették élvezhetővé a bohózatot sokszor fakasztva kacajra a közönséget. Igen ügyes volt a darabban *Fái* Flóra *Clementin*, *Odry* — *Alfréd*, *Takács* *Mariska* — *Leonie*, *Komjáthy* és *Gerő* *Ida* alakítása. Altalában az est igen hangulatos volt. Jó kedély uralkodott a nézőtérben, mit a felvonásokokban is ébren tartott *Lukács* Károly muzsikája.

* „Váljunk el” *Sardou* és *Najac* három felvonásos vígjátéka volt a téli bérlet tizenhetedik előadása. Még három előadás s ki lesz meritve a időtartam, amelyre *Komjáthy* bérletet hirdetett. Ezen előadáson is, mint a most előadott darabok mind a három előadásánál szép, sőt majdnem teljes számú közönség élvezte végig e kétség- telenül szellemes és sok helyen meg- ragadó jelenetekkel telített darabot, melynek *Ohnet* „*Vasgyáros*”-a mintha drámai pendantja lenne. Csakhogy ebben a deklamáló vasgyáros helyett, ki a „*Szeretlek, de megtörlek*” vég- szóval fejezi be a felvonást, az ügyes, női szív ismerő des *Prunellest* látjuk, ki éppen oly hévvel deklamálja a felvonásvég zárszavát: „Most jön az én eselem”; s míg a vasgyáros a férfi jellem minden fenségével, s lel- kének teljes nemességével küzd, hogy szerelemre bírja nejét *Clairét*, addig des *Prunelles* ur válni készülő feleségét elviszi egy garni chambre sepa- réjába, hogy neje el ne váljon tőle. Sőt még a hódító *Bligny* hercegnek is van pendantja e darabban *Adhe-*

*) Multi számunkból aktuális márciusi közleményeink kiszorították.

mar erdőmester személyében, ki szintén esufót vall, persze kissé vigjátéki- sabb színben, mint *Ohnet* *Bligny* hercege. S az ármánykodó barátú szerepének *Athenais*nek is van (csodá- latos!) ellentétje a „*Váljunk el*” e. darabban *Brionnené* szerepében. Iga- zán nem kell hozzá megfeszített fi- gyelem, hogy egy kis rosszakarattal rá lehessen fogni *Ohnet* *Vasgyáros*ra hogy a „*Váljunk el*” van benne dra- matizálva, vagy *Sardou* „*Váljunk el*” e. darabjára, hogy *Ohnet* „*Vasgyá- rosának*” akar vigjátéki pendantja lenni. S ha maliciozusnak akarnánk lenni le kellene írni ezt a két számot: 1880. és 1882. A „*Maitre des forges*” (A vasgyáros) ugyanis 1882-ben je- lent meg, két évvel a *Divorcons* (Vál- junk el 1880) megjelenése után. Az *Ohnet* *Vasgyáros* a drámai pen- dantja *Sardou* darabjának. A szerep- lők újból diadalra segítették a dar- abot. *Cyprien* és *Takács* *Mariska*. *Ad- hemárt* *Komjáthy*, *Prunellest* *Odry* adták igen sikerülten. A társulat új tagja *Sarlay* *Kornél* *Joseph* pin- cőr epizód szerepében kétségtelen hivatottságának adta jelét oly gond- dal játszotta meg a kicsiny, de az ő alakításában élvezetessé vált szerepet.

—th.

TANÜGY.

Mathiász József ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagymihály, márc. 14.

Megható, lélekemelő ünnepély színhelye volt e hó 12-én Nagymihály város, hol a messze vidék résztvétele mellett *Mathiász* Józsefnek, a nagy- mihályi állami iskola igazgatójának 30 éves tanítói működése emlékét ül- ték. — *Mathiász*nak a város kultu- rális és minden társadalmi intézmé- nyeinek előmozdítása s föllendülésé- ben kiváló része volt, élete a becse- letes, fáradhatatlan munkásság sza- kadatlan láncolata, mely munkásság- nak fényes eredményei lépten-nyo- mon szemünkbe is ötlének s innen van azon általános szeretet és tiszte- let, mely városszerte az ő személyét környezi.

Az ünnepélyt megelőző este az ifjusági dalárda szerenáddal tisztelte meg az egylet szeretett igazgatóját, majd az ünnepély napján a város lo- bogó-diszt öltött. Az ünnepély reggeli 10 órakor vette kezdetét. Az állami kiseddóvó termei szűknek bizonyultak a nagyszámu vendégsereg befogadá- sára; az ünneplők sorában láttuk Nagymihály város uriaszonyait, *Nemes* *Lajos* kir. tanácsost, dr. *Ferenecz* *Elek* kamarást, *Vladár* *Emil* földbir- tokost, *Beregszászy* *István* kir. tan- felügyelőt, *Hodossy* *Béla* vármegyei tanító-egylet elnökét, *Kötse* *István* tanár főjegyzőt, *Gyulay* *Károly* pol- gári isk. igazgatót, a sátoraljauhelyi áll. isk. tantestület küldöttségét *Vágó* *Gyula* igazgató vezetésével, sok vi- déki kartársat, a nagymihályi áll. isk. gondnokságot teljes számban és az ünneplőnek sok jóbarátját.

Miután az ifjusági dalárda kellő precizitással elénekelt a magyarok imáját, a himnuszt, fölemelkedett *Be- regszászy* *István* kir. tanfelügyelő s lendületes beszédben ecsetelte amaz áldásos munkálkodást, melyet az ün- nepelt a Nagymihályban eltöltött 30 év alatt kifejtett. A szép beszédet alan- tabb egész terjedelmében közreadjuk.

Igen tisztelt Barátom!

Ha én történetirő volnék: a je- len alkalomra, a Te 30 éves jubi- leumodra nem csináltam volna egye- bet, mint megirtam volna a nagy- mihályi állami iskola történetét; s meg vagyok róla győződve, hogy mindazok, akik azt elolvassák és Téged ismernek, e munkámra egy- hangulag azt mondanák: hisz ez a *Mathiász* *József* 30 éves tanügyi mű- ködésekének története. És teljes joggal mondhatnák azt tisztelt Barátom, mert a nagymihályi állami iskola 30 éves multjában nem tellt el egyetlen nap,

egyetlen óra sem, mely a Te nevedhez s tevékenységhez szorosan hozzá ne fűződne.

Ha azok a néma kövek, tégladarabok, melyek ez intézet falait képezik, beszélni tudnának, a mai ünnepnapon az itt megjelent sokasággal együtt szintén mind a te dicsőségedet zengenék. Azt zengenék ez intézet udvarának mesterileg gondozott pázsitjai, cserjéi, rózsabokrai és összes élőfái: mert hiszen ezeket mind a Te vas szorgalmad hozta létre és finom érzéked csoportosította úgy, hogy azok laikusnak és műértőnek lelki gyönyörűségeire szolgálnak egyaránt. — S minthogy ezek mind a te külső és belső értékedet tükrözik vissza, bátran elmondhatjuk, hogy akik a nagymihályi állami iskolát és környékét látták és ismerik: azok e képből megismernek Tégedet is.

Igen tisztelt Barátom! Egy kitűnő pedagógusunk munkájából azt olvastam, hogy senkinek sincs módjában a haza iránti szeretetet annyira érezni, jobban kimutatni és úgy érvényre emelni, mint a nem magyar ajkú községben működő néptanítónak és hogy amely néptanító e szeretettel okosán bánni tud, az ilyen ajkú honfitársai érzelmeiben előbb vagy utóbb, de biztosan, föltétlenül győzedelmeskedni fog.

Hát tisztelt Barátom! én e pedagógusnak teljesen igazat adok: mert fényesen bizonyít mellette e várossal három évtized előtt még egészen tót, s ma már csaknem teljesen magyar lakossága, kik a Te tiszteletre most egy szívvvel, lélekkel örömmel ülnék. Igen, e magyar ajkú polgárság, a Te volt tanítványaid, akik három évtizeden át úgy tekintettek rád, mint a hívő keresztény az ő védszertjére, töled várva érzelmeiknek megnevelését, értelmüknek felvilágosítását, akaratuknak a jóban, a nemesben, a hazafitű, nemzeti éretnégy gyakorlatában való megszilárdítását; ezek igazolják az általam idézett pedagógus tantételének helyességét, de ezzel együtt azt is, hogy a magyar nemzeti állam kiépítésénél teljesített ernyedetlen munkássággal s a nagymihályi állami iskolánál veled együtt működő tanító társaid előtt mindenkor tündöklő példaadással mily nagy, mily elévülhetlen érdemeket szerzettél Te, s mily fényes és soha ki nem törülhető betűkkel irtad be nevedet többszörösen Nagymihály város kulturális történetének lapjaira. De minden ékes szóval szívesen és meggyőzőbben tanuskodik arról, hogy Te a Gondviselés által részre kijelölt helyen valóban jó harcot harcoltál, tanítványaid részéről személyed iránt megnyilatkozó azon szeretet és bensőségteljes vonalom, melyben nagy, nemes szíved az övékkel együtt a mai napon teljesen egybeforrott.

Ezek után igen tisztelt Barátom! nem mondom nagyot, amidőn kijelentem, hogy én, mint az ország egyik legnagyobb vármegyéjének népoktatásügyi kormányzója: irigylem helyzetet. Irigylem pedig azért, mert én nem ihatom veled együtt a szeretetnek abból az üdítő forrásból, mely a te működésed nyomán mindenütt fel-fakad; és amelylyel Téged ma e várossal nagyja és apraja körül övez. Ez az, tisztelt Barátom! amit sem a magas állás, sem a nagy fizetés nem biztosíthatnak senkinek. Ezt olyan kiváló egyéni tulajdonokkal, oly varázserővel lehet a szívekben fakasztani csupán, amely tulajdonokkal csak azon kevesek dicsekedhetnek, akiket az Isten különösen szeret. Ime a te példád fényesen igazolja azt, hogy a rátermettség, hivatás-szeretet minden életpályát, tehát a tanítói pályát is kedvessé, gyönyörűsége és annak munkáját tiszteltté, becsültté tehetik egyaránt. Lehet, hogy vannak, vagy lesznek talán, akik mosolyogni fognak ezen állításomon, de ezeknek én azt felelem, hogy olyanok ők a tanítói pályával szemben, mint a vak, aki nem képes gyönyörködni a ter-

mesztet szépségeiben, mivelhogy nem látja azokat: Te azonban mint ideális lelkű népnevelő, ki teljesen át tudod érezni dicső hivatásodnak magasatos voltát. — Te bizonyosan igazat fogsz adni nekem, mert hiszen te mint a nevelés titkaiba teljesen beavatott egyén, tudatában vagy annak is, hogy a tanítói hivatal nemcsak hogy igen szép és valóban lélekemelő foglalkozás, hanem a legmagasabb fokú bizalmi állások egyike is, mivel ti reátok néptanítókra nem csupán egyes családoknak legdrágább kincsé, gyermekeik lelki-teszté élete, azok épségében tartása, jó irányban való fejlesztése van mindig bízva, hanem ezekkel együtt egy nagy nemzeti vagyon is, még pedig lehet mondani, hogy a legnagyobb ellenőrzés mellett is ellenőrizhetetlenül, mert a ti nevelői működéseteknek, sáfárkodástoknak eredménye a maga valóságában s teljességében csak akkor tűnik ki már; midőn az emberek rég elfelejtették, hogy ennek hasznos vagy káros voltáért kit is illetne hát dicséret vagy gáncs.

Ime tisztelt Barátom! Ilyen nagy fontosságú állás az, amelyet Te betöltesz, éppen azért nem is állhat meg rólatok, néptanítókról az a divatos szólásmód: hogy ti a nemzet napzamosai vagytok; mert akik családok, országok sorsát tartják kezükben, tehát ily óriási vagyonnak letéteményesei, azok nemesak, hogy napzamosoknak nem nevezhetők, hanem minden államban elsőrangú tényezők, nélkülözhetlen faktorok.

Igaz, hogy e rendkívüli nagy fontosságú és messze kiható munkásságtokkal a javadalmazás arányában még ma sem áll; de én erősen meg vagyok győződve, hogy megérdemelt jutalmazástok soká már nem késhtek; mert kizártnak, lehetetlennek tartom azt, hogy egy nemzet, mely a világversenyben élni és előrehaladni akar, rövid időn tudtára ne ébredjen annak, hogy a jó tanítót, ki az államnak összes szellemi és testi erejét áldozatul viszi: eléggé megjutalmazni s eléggé megbecsülni nem lehet.

És most, tisztelt Barátom! Midőn a tanítói pályá szépségeit és kiváló fontosságát ez ünneplő közönség előtt eszetem és koszoruba fontam azon babérleveleket, melyeket Te ezen a pályán becsületos munkássággal 30 éven át magadnak összegyűjtöttél, beszédemet azzal az igaz óhajással fejezem be, hogy Tégedet, mint tanterületem díszét, büszkeségét, tartson meg a jószágos Gondviselés a legjobb szellemi és testi erőben a népoktatásügy javára még soká, nagyon soká!!

Mathiász meghatottan mondott köszönetet, mialatt az ünneplők szemébe a hála és szeretet könyve tolt. — *Hódossy Béla*, a vármegyei tanítóegyesület elnöke üdvözli aztán az ünneplőt, felsorolja azon érdemeket, melyeket ő a „Felsőkör“ fölírás-goztatása által szerzett; Mathiász röviden válaszol s biztosítja az elnököt a további munkálkodásról. — A sátoraljaujhelyi áll. iskola tanítótestülete megbízásából *Vágó Gyula* igazgató átnyújtja a nevezett tanítótestületől az ünneplőre intézett elismerő s üdvözölő okiratot, melynek fölolvása után Mathiász szívélyesen mondott köszönetet. — A sorrend szerint az állami iskolai növendékek énekkara nagy bravúrral adta elő a *Hódossy Béla* által e alkalomra írt Himnuszt. — *Dr. Eperjessy Lajos* Nagymihály város képviselőtestülete megbízásából s így a város közönsége nevében üdvözli az ünneplőt, miért Mathiász hálás szívvvel mond köszönetet. — Az állami isk. gondnokság elnöke: *Polányi Géza* a töle megszokott, ékes és tartalmas beszédében, melynek folyamán visszatérek a multba, vázolja a régi 38 év előtti iskolai állapotokat s rámutatva a mostani fejlett körülményekre, a gondnokság nevében először szol az ünneplőhöz s átnyújtja neki a város és vidék értelmisége által adott 2000

koronáról szóló s „Mathiász József emlék-alapítvány“ jelzéssel ellátott örök alapítványi okirat egyik példányát. Mathiász meghatottan mond köszönetet a gondnokság részéről iránta eddig is tanusított jóakaró támogatásért, átveszi az okiratot, biztosítván a jelenlevőket, hogy miként eddig, úgy a jövőben is szeméi előtt egy fog lobogni s munkálkodásának egy lesz irányítója: a haza. — Fölolvastatott az ünneplőre érkezett első sürgöny, melyben az állami iskolának volt gondnoksági társelnöke, lelkes munkása s áldozatrakész támogatója: *Sulrovsky István* kir. tanácsos fejezi ki jó kívánatait, nemkülönben fölolvastatott a vármegye főispánjának igen szíves távirata is. — Majd az ifjusági dalárda adta elő szépen az üdvözölő dalt. — A nagymihályi állami iskola tanítótestületének egyik jeles tagja, (s az ünneplő rendezésének lelke) *László E. Flóris* szölt ezután s rövid beszédében biztosítja az iskola szerettét igazgatóját az őszinte ragaszkodásról a jövőben is, mely alkalomból Mathiásznak olajba festett arcképe rendeltetésének át lón adva; Mathiász érzékeny szavakkal mondott kartársainak köszönetet. Miután az állami iskola növendékei nevében *Bujdos József* V. oszt. tanuló üdvözletet mond s az ifjusági dalárdával az egybegyűlteket együtt énekelik a Szózatot, a szép ünneplő a jubiláns sokszoros éltetésével véget ért. — Az összes énekszámok kitűnő betanítása kizárólag *Klain Sándor* áll. tanító érdeme.

Ünneplő után a „Csillag-szálló“ termében 160-an gyűltek egybe, a város színe-java, sok urinó a vidékről is. Itt olvastatott fel az ünneplőnek 100-nál több, az ország minden részéből, sőt a külföldről is érkezett távirata, s kézbesített a halomszámra jött levél. Az első pohárköszöntőt *Mathiász József* mondta, a hazát, a királyt, a minisztert s mindazokat éltette, kik a mai napot szívélyes megjelenéssel, táviratilag vagy levélbelileg neki elfelejtethetlenné tették. *Nemes Lajos* kir. tanácsos, a vármegyének volt tanfelügyelője, Mathiász érdemeit sorolja föl. *Beregszásy István*, a nagymihályi áll. iskola dékerek tanítótestületét üdvözli. *Füzes-séry Tamás* a nőket, élükön Mathiász igazgató kedves nejét élteti. *Polányi Géza* gond. elnök a volt és a jelenlegi tanfelügyelők egészségére üríti poharát. *Salgó Antal* Mathiászt élteti, nemkülönben *Oppitz Sándor*. *Polányi Géza* a 30 év előtti s még életben levő három tanítót u. m. *Mathiászt*, *Jelen Máttyást* és *Salgó* Antalt üdvözli. *Petrovics József* élteti az akkori s életben levő tanítók negyedikét *Romenát* Adolfot. Az ebéd az esti órákba mélyen belenyult, s aztán a lélekemelő, őszinte ünneplés véget ért.

Egy jelenvolt.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A sátoraljaujhelyi általános ipar-
testület folyó hó 20-án d. u. 4 órakor
tartja évi rendes közgyűlését.

Verseny tárgyalás Sátoraljaujhely-
ben. Az orth. izr. hitközség templom-
mának átalakítására verseny tárgyalás
lett hirdetve. Ajánlatok az orth. izr.
hitközséghez márc. hó 25-ig nyújtan-
dók be, 5% bányapénz Roth Vilmos
hitközségi pénztárhoz.

Cégalakulás. Gálszécsen Guttman
Ede özv. és fia cég alakult. A cég
fakereskedelemmel foglalkozik.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Tisztelettel kérjük lapunk munka-
társait és tudósítóit, hogy a vidéken
rendezett március tizenötödiki ünne-
psegről szóló tudósításaikat minél
előbb hozzánk juttatni sziveskedjenek.
L. Kassa. Jónni fog.

Kiadótulajdonos: **Éhler Gyula.**

HIRDETÉSEK.

801/904. tk.

Hirdetmény.

Nagy-Rozvágy község telekkönyve,
a nagy-rozvágyi 92. sz. tjkben foglalt
és a volt Composeszorok tulajdonát ké-
pezett ugynevezett Pallakcsató egyéne-
kénti felosztása következtében átalakít-
tatott és ezzel egyidejűleg a tényleges
birtokosok tulajdonjogának azokra az
ingatlanokra vonatkozólag, melyekre
az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889.
évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI.
törvénycikkek a tényleges birtokosok
tulajdonjogának bejegyzését rendelik,
az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabá-
lyozott eljárás a telekkönyvi bejegyzé-
sek helyesbítésével kapcsolatosan fo-
gatosítottatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886.
évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alap-
ján ideértve e szakaszoknak az 1889.
XXXVIII. évi t.-cz. 15. és 16. §§-ában
az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. § a) pont-
jában foglalt kiegészítéseit is, valamint
az 1888. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az
1891. évi XVI. t.-cz. 15. § b) pontja
alapján eszközölt bejegyzéseket, vagy
az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22. §-a alap-
ján történt törlesek érvénytelenségét
kimutatják, e végből törlesei kereset-
ket hat hónap alatt, vagyis 1904. évi
szeptember hó 15. napjáig bezárólag
a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be,
mert az ezen meg nem hosszabbítható
záros határidő eltelté után indított tör-
lesei kereset annak a harmadik sze-
mélynek, aki időközben nyilvánkönyvi
jogot szerzett, hátrányára nem szol-
gálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886.
XXIX. t.-cz. 16. és 18 §§-ainak, ide-
értve ez utóbbi szakaszok az 1889.
XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-ában fog-
lalt kiegészítéseket is a tényleges bir-
tokosok tulajdonjogának bejegyzése el-
lenében ellenmondással élni kívának,
írásbeli elmentmondásukat hat hónap
alatt, vagyis 1904. évi szeptember hó
15. napjáig bezárólag a telekkönyvi
hatósághoz nyújtsák be, mert ezen
meg nem hosszabbítható záros hatá-
ridő eltelté után elmentmondásuk többé
figyelembe vétetni nem fog;

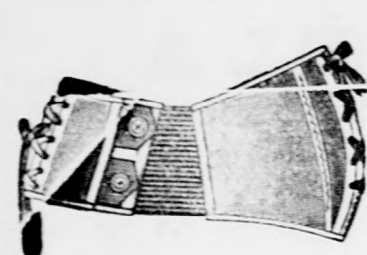
3. hogy mindazok, a kik a telek-
könyv átalakítása tárgyában tett intéz-
kedések által, nemkülönben azok, kik
az 1. 2. pontban körülírt eseteken ki-
vül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti
eljárás és az ennek folyamán történt
bejegyzések által előbb nyert nyilván-
könyvi jogaikat bármely irányban sértve
vélik, ideértve azokat is, akik a tulaj-
donjog arányának az 1889. XXXVIII.
t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegy-
zését sérelmesnek találják, e tekintet-
ben felszólalásukat tartalmazó kérvé-
nyüket a telekkönyvi hatósághoz hat
hónap alatt, vagyis 1904. évi szeptem-
ber hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák
be, mert ezen meg nem hosszabbítható
záros határidő elmulta után az átalakítá-
skor közbejött téves bevezetésből
származó bármilyen igényeket jó-
hiszemű harmadik személyek irányában
többé nem érvényesíthetik, az említett
bejegyzéseket pedig azok a törvény-
rendes utján és csak az időközben
nyilvánkönyvi jogokat szerzett har-
madik személyek jogainak sérelme nél-
kül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a
felek, kik a hitelesítő bizottságnak
eredeti okiratokat adtak át, hogy a
mennyiben azokhoz egyszerűen egy-
szerű másolatokat is csatoltak, vagy
ilyeneket pótlólag benyújtanak, az ere-
dettiket a telekkönyvi hatóságnál át-
vehetik.

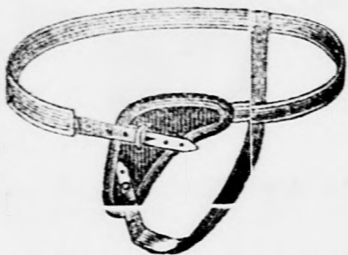
Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járás-
bírósg mint a telekkönyvi hatóságnál
1904. évi február hó 18-án.

Bodnár kir. járásbíró.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

forduljanak hozzám
teljes bizalommal.

30 évi tapasztalatom, melyet a külföld egnagyobb **Orthopaediai** és **kötszer** műhelyeiben szereztem, biztosítékot nyújt szakképességemről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítek. — Készítek **kaskötőt, műfüzöt, egyenes tartót, púp-kötőt, mülábat, kezeket** stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási czikk és orvosi műszerekben, **irigátor, ágy tál, éjjeli eloset, Bidet, tej sterilizáló készülék Prof. Soxhlet** szerint, valamint minden **Gummi áru.**

Valódi francia különlegességek *discretio* mellett.

— Keztyük saját gyártmány, mérték szerint is. —

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztűs és műkötszerész
Kassa, főutca 91. szám

Lakás május 1-ére kerestetik

a város belsejében magányos villaszerű épület, négy lakószoba, mellékhelyiségek, konyhakert, esetleg gyümölcsös vagy kis szőlővel, egy személy részére.

Szives ajánlatok a lakbér megjelölésével (Gutshof Mihuczény, posta Hliboka Bukovina) kéretnek.

Építkezéshez vasúti sínek, vasgerendák, fal, kötővasak, menyezet nád stb.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy Sátoraljaujhelyben (a kis piacon) immár 35 év óta létező

Herz Kálmán Fia

vaskereskedést, bádogos, lakatos műhelylyel

együtt átvettük és azt ezen ezég alatt tovább fogjuk folytatni.

Mint hogy üzletünk a vas szakma minden cikere kiterjed, kérjük, hogy szükséglet esetén bizalommal hozzánk fordulni sziveskedjenek és biztosítjuk, hogy **áraink a legelőnyösebbek.**

Bádogos műhelyünkben minden néven nevezendő munkák, é. p. **uj tetők, eres csatornák, dísz munkák,** valamint a legesekélyebb javításokat és festést szakszerűen, kiváló gondossággal bámulatos olesó árban készítünk el.

A midőn még szives pártfogását kérjük vagyunk

teljes tisztelettel

Kaeszenbaum Lajos
és
Herz Sámuel.

Elsőrendű Roman és Portland ezément, menyezet gipsz.

Sátoralja-Ujhely nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében.

Gróf Sztáray Sándor nagymihályi uradalmi téglagyára közvetlen a vasúti állomás mellett ajánl kitünő

fali- és boltozati téglát

tetszés szerinti mennyiségben azonnali szállításra, továbbá júniusban kezdődő szállításra vegyes méretű

alagcsó- és hornyos fedél-cserép

gyártmányait.

Az eladási árak az uradalmi központi irodában Nagymihályban tudhatók meg.

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az **Első zemplémmegyei honi bútor-csarnokban** S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten **nyolcz teremben** lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét helyszüke miatt

tetemesen leszállított olcsó

bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Sátoraljaújhegyi ker. betegsegélyző pénztár.

249/1904. bsp.

Meghívás.

A sátoraljaújhegyi kerületi betegsegélyző pénztár **foljó évi márczius hó 20-án**, délután 2 és fél órakor, a pénztár hivatalos helyiségében (Sátoraljaújhegy, Kazinczy-utca, dr. Ligeti-féle ház)

rendes évi közgyűlést

tart, a melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése s ennek kapcsán a zárszámadások s a felmentvény fölött hozandó határozat.
 2. Az igazgatóság alapszabályszerű kiegészítése.
 3. Hat felügyelő-bizottsági és hat választott bírósági tagnak megválasztása.
 4. Beadott három rendbeli felebbezések felett hozandó határozat.
- Ezen közgyűlés a közgyűlési kiküldöttek számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Kelt Sátoraljaújhegy, 1904. márczius 14-én.

A sátoraljaújhegyi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága.